

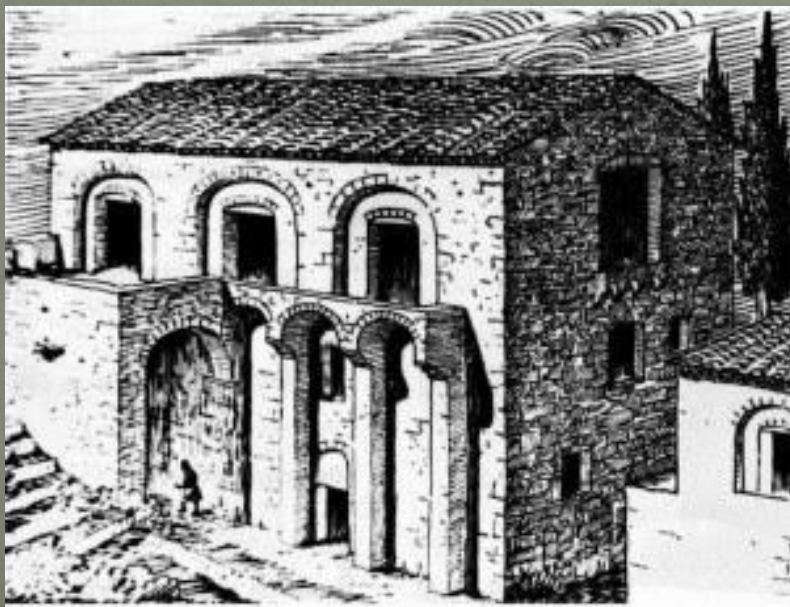
Η κατοικία στο Βυζάντιο

Την εποχή του Βυζαντίου, για λόγους ασφαλείας τα σπίτια χτίζονταν μέσα από τα τείχη.

Για το χτίσιμο των σπιτιών τους οι Βυζαντινοί, χρησιμοποιούσαν συνήθως λίθους, τούβλα και ξύλα, ενώ για συνδετική ύλη χρησιμοποιούσαν λάσπη από άμμο, ασβέστη ή ακόμα και χώμα, στις πιο φτωχικές κατασκευές.

Τα υλικά αυτά ίσως είναι και ο λόγος που ελάχιστα δείγματα έχουν διασωθεί στην σημερινή εποχή.

Στο Βυζάντιο υπήρχαν πολυτελείς επαύλεις για τους μεγαλοκτηματίες με εσωτερικούς κήπους και στοές και άθλιες κατοικίες για τους φτωχούς των πόλεων.

❖ Οι πλούσιοι στις πόλεις

Είχαν δώροφα (αλλά και παραπάνω) σπίτια με τζάκι, κουζίνα, πλυσταριό, λουτρό και εικονοστάσιο ή παρεκκλήσι στο ισόγειο. Τα υπόλοιπα δωμάτια ήταν στον δεύτερο όροφο. Τα σπίτια είχαν μπαλκόνι, κολώνες πέτρινες ή ξύλινες που στήριζαν τον επόμενο όροφο και ψηφιδωτά. Αυτό βέβαια εξαρτιόταν από την οικονομική κατάσταση του ιδιοκτήτη.

❖ Οι φτωχοί στις πόλεις

Αντίθετα, οι φτωχοί της Κωνσταντινούπολης και των άλλων πόλεων ζούσαν σε άθλιες κατοικίες με ελάχιστες έως ανύπαρκτες ανέσεις.

Το ίδιο θα μπορούσε να πει κανείς ότι ίσχυε και στην επαρχία

❖ Οι πλούσιοι στην επαρχία

Οι πιο ευκατάστατοι ζούσαν σε διώροφα σπίτια. Το ισόγειο χρησίμευε για κοτέτσι, στάβλος και αποθήκες, ενώ στον πάνω όροφο βρίσκονταν τα δωμάτια της οικογένειας.

Οι μεγαλοκτηματίες που ζούσαν στην επαρχία έμεναν μακριά από τα χωριά σε πολυτελείς επαύλεις με εσωτερικούς κήπους και στοές.

❖ Οι φτωχοί στην επαρχία

Τα σπίτια τους ήταν μικρά και αποτελούνταν από ένα μοναδικό στεγασμένο χώρο, που μερικές φορές ήταν διαιρεμένος σε δύο δωμάτια.

Επίσης, ένα χαρακτηριστικό στοιχείο των σπιτιών της Μέσης Βυζαντινής περιόδου ήταν η αποθηκευτική χρήση των ισόγειων χώρων τους και η παρουσία εγκαταστάσεων, όπως μεγάλων πιθαριών και κτιστών σιρών (σιλό), που περισσότερο θα ταίριαζαν σε οικίες της υπαίθρου. Οι εύποροι διατηρούσαν τις κατοικίες τους μέσα στις πόλεις, αν και δεν είναι σίγουρο αν έμεναν σε ξεχωριστές συνοικίες ή αν γειτόνευαν με φτωχότερα οικήματα. Ο Μυστράς και η Αδριανούπολη αποτελούν τέτοιες περιπτώσεις, όπου τα αρχοντικά σπίτια ήταν συγκεντρωμένα στην άνω πόλη.

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι, οι νομικές διατάξεις που ρύθμιζαν την πολεοδομική οργάνωση των πόλεων και την οικοδόμηση δείχνουν μία ιδιαίτερη φροντίδα για την αισθητική και την υγιεινή τους. Υπήρχαν ρυθμίσεις για τον αριθμό των ορόφων που μπορούσε να διαθέτει μία κατοικία, για το κτίσιμο μπαλκονιών και κλιμακοστασίων και για την απόσταση μεταξύ των οικιών, ενώ σε περιοχές, όπως η Κωνσταντινούπολη απαγορευόταν ακόμα και η παρεμπόδιση της θέας προς τη θάλασσα. Ιδιαίτερα οι πλούσιοι ιδιοκτήτες έπρεπε να φροντίζουν τις προσόψεις των σπιτιών τους για να ομορφαίνουν την πόλη και να ευχαριστούν τους περαστικούς.

Οι πηγές μου:

- <https://schoolpress.sch.gr/iodimotikosxoleio/?p=115>
- <https://www.orthodoxianewsagency.gr/orthodoxes-provoles/pos-itan-ta-spitia-sto-vyzantio/>
- <https://blogs.sch.gr/earkouli/2019/03/06/η-καθημερινη-ζωη-στο-βυζαντιο/>
- http://mariachouta.blogspot.com/2015/01/blog-post_94.html
- http://paidio.blogspot.com/2012/09/blog-post_8896.html
- <https://www.sophia-ntrekou.gr/2020/05/the-story-of-Constantinople.html>

ΣΤΡΑΤΙΔΑΚΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ